

עטרת שלום

עלון שבועי שיע"י מוסדות קאמפוא בארה"ק, רח' ארזי הבירה 48 ירושלים
בנשיאות ב"ק מרן אדמו"ר שליט"א
פרשת פינחס

בס"ד, עש"ק פרשת פינחס
כ' תמוז תש"ע - שנה א' גליון כ"ז

זמני הדלקת הנרות ומוצי"ש			
הרה"ג מוצ"ש ר"ת	מוצי"ש	ר"ת	
ירושלים	7:14	8:31	9:06
ביתר	7:13	8:31	9:06
בית שמש	7:13	8:30	9:05
בני ברק	7:29	8:34	9:03

נא לטמור על קדושת הגליון

דברי תורה מכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

צָרֹר אֶת הַמְדִינִים וְהִפִּיתָם אוֹתָם (כה יז).

אפשר לומר דהנה מה שרואים שאומות העולם נלחמים עם בני ישראל, הוא משום שנתפזרו אצל האומות העולם ניצוצין קדישין, וכשנלחמים בבני ישראל אז אנו מוצאים מהם הניצו"ק ששכבו אצלם בעמקי הקלי'.

וזהו אמרו 'צָרֹר אֶת הַמְדִינִים' צרו"ר בגי' מלכו"ת, היינו שהניצוצין של השכינה שנתפזרו בין אומות העולם הוא בחינת גלות השכינה, ולכן צריך לצרור ולקשור ולהוציא הניצוצין הטמונים במדינים.

ע"י 'והכיתם אותם' היינו דהרי השורש של תיבת 'והכיתם' הוא תכ"ה שהוא בהיפוך אתון שם קדוש כה"ת, אחד משמות ע"ב היוצא מר"ת כ"ל ה'נשמה ת'הלל, ובזה השם מכניעים הקלי' ומעלים מהם הניצו"ק, כמו שאיתא בפע"ח (שער הזמירות פ"ה) ממרן האריז"ל, ובזה השם הכה משה את המצרי כמש"כ 'ויאמר לרשע למה תכ"ה רעך' ע"ש, (וע"ע באוצר החיים דנ"ח ע"א. בשם מרן הבעש"ט זי"ע), וכן כאן במדין יש לומר שהקב"ה אמר שע"י השם תכ"ה תכניעו את המדינים ותעלו משם הניצו"ק.

'כי צררים הם לכם בנכליהם' שהכשילו את בני ישראל במחשבות רעות, 'על דבר פעור' שהוא עבודה זרה, והנה במחשבה של ע"ז מבואר בגמ' בקידושין (מ ע"א) שהקב"ה מצרפה למעשה, כמו שכתוב (יחזקאל יד ה) 'למען תפוש את בית ישראל בלכם' ע"ש. וזה מרמוז ג"כ שם 'פעור' בגי' מחשב"ה, שהיו צריכים לתקן במדין במה שנכשלו

ג"כ במחשבת ע"ז, שע"י נתפזרו שם במדין הניצוצין קדישין, ולכן היו צריכים להלחם במדין כדי להוציאם משם.

'ועל דבר כובי בת נשיא מדין אחתם המכה ביום המגפה' שהוא על מה שנכשלו במחשבה על גילוי עריות, משום שהכוונה היתה ג"כ 'על דבר פעור' כדי שהם ישתחוו לע"ז של פעור, וא"כ כאן היו ג"כ צריכים לתקן במה שנכשלו במחשבה של ג"ע, כי הכול היתה כדי לעבוד ע"ז.

'ויהי אחרי המגפה' המגפ"ה בגי' אליה"ו נד"ב אביהו"א, היינו כי זה מבואר בלקו"ת ממרן האריז"ל (וישלה) עה"פ 'והארץ הנה רחבת ידים' (בראשית לד כא), וז"ל: דע כי רבי חנינא בן תרדיון גלגול ניצוץ הטוב שכם בן חמור וכו', לכן רחב"ת ר"ת ר'בי ח'נינא ב'ן ת'רדיון ע"ש. וכן כאן פינחס תיקן את נשמתם של נדב ואביהוא כידוע. וגם תיקן את הניצוצין הטובים שהיו טמונים במדין, וזהו 'ויהי אחרי המגפה' שנתבטל המגפה 'אחרי' מופלג, ע"י פינחס שהוא אליהו ונדב ואביהוא כידוע.

'שאו את ראש כל עדת בני ישראל' ראש הוא השכינה, כמו שאמרו חז"ל במסכת חגיגה (טו ע"ב) בזמן שאדם מצטער שכינה מה לשון אומרת, קלני מראשי. שע"י מלחמת מדין יתעלו הניצו"ק של השכינה שהיתה בעמקי הקלי' במדין.

(נאמרו בס"ש תשס"ו לפ"ק)

דברי תורה מרבתינו זי"ע

תחת אשר קנא לאלהיו וגו' (כה יג)

הספרים הקדושים מקשים למה אמר דוקא שם 'אלהיו' ולא אמר שם אחר. ואפשר לומר דהנה מבואר במדרשי חכמו"ל (פרקי דר"א פרק כ"ט) ובזוה"ק (ח"ב קצ): דפנתם זה אליהו. וזה מרמז כאן התורה בתיבת 'אלהיו' אתון אליהו, שע"י שקנא בברית זכה להתעבר בו אליהו, ולזה מרמז דוקא בשם אלהיו, לרמז שעלה בסערה השמימה לאלהיו, ולא מעם מעם מיתה וקבורה כגודע.

(פרי חיים' מרבינו חיים יעקב מקאמרנא)

ובני פלוא אליאב (כו ח)

רצה לומר הצדיקים שממשיכים בתפלתם למטה בנים זרע של קיימא, לאלו שצריכים להפקד בבנים, המשכה זו לא היה יכול להיות אלא מ'אליאב' ממול אי"ן, שהוא סוד אי"ן מול לישראל כגודע. והוא בחינת קוצו של יו"ד. והוא 'אליאב' נטריקון אל י' אב, היינו קוצו של יו"ד, הוא אל י', וי' הוא אבא עלאה. וכן שמעתי מאמו"ר רבי יצחק יהודה יחיאל ולה"ה שאמר בפיו הקדוש משם רבותיו, שצדיק הדור שהוא ראש ישראל, אם נתקבל תפלתו כמרום, שנפקדו בני ישראל בתפלתו כבנים זרע של קיימא, הוא דייקא ראש ישראל, וראוי לסמוך עליו, ועל כל עבודת הבורא ב"ה שלו (עיין בספר שפע ברכה והצלחה אות כ, ששמע מרבינו מהרא"צ מקאמרנא זי"ע שאמר, שהכה להשפיע בנים מסר לי השי"ת ע"ש). לזה אמר 'ובני פלוא' בנים שבאים על ידי צדיק הדור, שהוא עושה על ידי תפלתו פלאי פלאות שהקב"ה שומע לתפלתו, זאת אינו יכול להיות, אלא כשהצדיק הוא אין ממש בלי שום ישות לפני הקב"ה, והוא תמיד רבוק בו יתברך, והוא 'אליאב' לשון רבקות והבן.

(בן בית' מרבינו אליעזר צבי מקאמרנא)

בני גד למשפחתם לצפון משפחת הצפוני לחגי משפחת החגי לטונו משפחת השוני (כו טו).

הנה נמסר במסורה ב"פ 'הצפוני' דין, ואידך 'זאת הצפוני' ארחיק מעליכם' (ויאל כ ב). ואפשר לומר, דהנביא אמר 'ציון במשפט תפדה ושביה בצדקה' (ישעיה א כו), שע"י מצות צדקה יהיה הגאולה שאנו מקוים כבר אלפיים שנה, השם יתברך ירחם עלינו ויוציאנו מאפילה לאורה ומשעבוד לגאולה בב"א. וזה איתא במסכת שבת (קד ע"א) ו"ל: גימ"ל דל"ת גמול דלים, מאי מעמא פשוטה כרעיה דגימ"ל לגבי דל"ת, שכן דרכו של גומל חסדים לרוץ אחר דלים. וזה אמרו 'בני גד' אם בני ישראל מקיימים הר"ת של 'גד' שהוא ג'מול דלים, ע"י 'לצפון משפחת הצפוני' בממונם כמ"ש (איוב לו כב) מצפון זהב יאתה. אז 'זאת הצפוני' היצר הרע (סוכה נב). 'ארחיק מעליכם', היינו כמו שאיתא בחכמו"ל (שם) שלעתיד לבא מביאו הקדוש ברוך הוא ליצר הרע ושוחמו. שע"י מצות הצדקה יבוא מלך המשיח לגאולנו (כ"ב י). ואז יהיה 'לחגי משפחת החגי' בניגמטריא השם הקדוש הוי"ה ב"ה וב"ש, היינו דאז יהיה שם הוי"ה בשלימות, כי בעוונותינו הרבים בגלות השם הוי"ה חסר כידוע, אבל לעתיד יהיה בשלימות בב"א.

(מעשה שלום' מרבינו שלום מקאמרנא)

לרב תרבה נחלתו ולמעט תמעט נחלתו איש לפי פקדיו יתן נחלתו (כו נד)

רצה לומר צדיקי הדור אוהבי ישראל הקדושים, הם אומרים להקב"ה כביכול בלשון תימה 'לרב' שהוא עשיר גדול. וזה ידוע שמלת 'כל' הוא בקדושה. ומלת 'רב' הוא דקליפה, כמו שאמר עשו יש לי רב, ויעקב אמר 'יש לי כל'. וכן כוונה זו נקרא 'ערב רב' ולא ערב כל. לזה אמר צדיק הדור בלשון תימה, 'לרב' היינו לרשעים וכיוצא בהם, 'תרבה נחלתו' בלי שיעור וקצבה, 'למעט' אין מעט אלא צדיק כמ"ש טוב מעט לצדיק (תהלים לו טו), 'תמעט את נחלתו' ח"ו, כמו שנודע מרו"ל (ברכות ז). שאלת רשע וטוב לו, צדיק ורע לו. וצדיקי הדור מבקשים בתפלתם

להקב"ה, שיתן כח של נתינת בני חיי ומוזנא לישראל על ידם, והצדיק גוזר ואומר להקב"ה שלא יאיש לפי פקודיו' שהם מצות שמקיימים ישראל כמ"ש 'פקודי הוי"ה' (תהלים יט ט), כמו בן 'יתן' הקב"ה להם 'נחלתו'. ואם עושים ישראל עוד יותר מצות ומעשים טובים הנקראים פקודי ה', יתן להם הקב"ה עוד יותר השפעות.

(בן בית' מרבינו אליעזר צבי מקאמרנא)

בן בנות עלפקד דברת נתן תתן להם אהנת נחלה בתוך אחי אביהם והעברת את נחלת אביהן לתן (כו ז).

הנה 'להם' וכן 'אביהם' אלו תרין כתיב מס בסוף התבה, על נקבות רבות בלשון זכר, ושאר אבנו פשוטה 'אביהן' להן. והוא כמו שדברנו ממין הארז"ל כי שורש נשמתם היה מיסוד יוסף נשמת זכרים, ולכך כתיב 'להם אביהם' לשון זכר. אבל 'אביהן' להן' כתיב כמשפטן לנקבות, כי בעת שעברה הנחלה כבר נישאו לאנשים, כי באמת לא היה אפשרות שישאו לאנשים כי היה להם נשמות זכרים, אלא שנעשו להם נס כמבואר במדרש (יל"ש כמדבר בו השעג) ובגמרא (כ"ב קט"ז), והיינו שנתעברה בהם נשמות נקבות, והיה כאלו היום נולדו. ולזה תמצא ענין נפלא בפרשת מסעי שכתוב 'תהיינה להם' (לו ד) שני פעמים 'ממה אביהם' הכל לשון זכר, כי היו נשמות זכרים ממש, ואח"כ כשנשאו לאנשים כתיב 'דריהן משפחת אביהן' (שם יא), כמשפט לנקבות, כי נתעבר בהם בדרך נס נשמות נקבות שיהיו ראויין להנשא לאנשים ולהוליד בנים, והוא מפלאי תמים דעים ברוך שנתן תורה לעמו ישראל, והאיר עיני עמי זה מדוכא נפש אפילה גולה וסורה באור פני מלך חיים אמן כן יהי רצון.

(היכל הברכה' מרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא)

אשר יצא לפניהם ואשר יבא לפניהם ואשר יוציאם ויאשר יביאם ולא תהיה עדת הוי"ה יצאם ואשר אין להם רעה (כו יז).

'יוציאם' מלא דמלא וי"ו יו"ד. כי כל אחד מישראל צריך לזכות לבוא לשער החמשים בזכותיו בחינת י', וצריך להשיג אילן התורה עין החיים בחינת ו', כמבואר בחסד לאברהם (מעין ה' נהר כ') שיכול אדם להשיג שער החמשים ושורש עין החיים, ובאמת מדריגה זאת לא יושג אלא אחד בדורו, והוא צריך להעלות את כל המון ישראל לבחינת מדריגה זאת, ולזה פועל הנסיעה לצדיק אמת, שמדבק נפשות ישראל למדריגות נועם עליון חירות לרבקה בו ממש.

(היכל הברכה' מרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא)

וביום הפקודים בהקריבכם מנחה חדשה להוי"ה בשבעתיכם מקרא קדש יהיה לכם כל מלאכת עבדה לא תעשו (כו כו).

'בהקריבכם' מלא וי"ד. עיין ליקוטי תורה על פסוק 'פז"ר נתן לאביונים' (תהלים קיב ט), שאין איש בעולם יכול לברר הרפ"ח ניצוצין [גי' פז"ר עה"כ], אלא מי שעושה עצמו עני ואביון לפני השם, ויש בו ג"כ מדת צדקה 'פז"ר' לפזר לצדקה, ואם לאו לא די שאינו מעלה אותם, אלא הם מושכין אותו למטה. ועיין מה שכתבתי בפסוק (בראשית יד ד) 'יקח נא מעט' מספר רפ"ח, ואין מעט אלא צדקה שנאמר 'טוב מעט בצדקה' (משלי טו ח) עיין במדרש (ליקו"ש בראשית פרק יד רמז פכ), וגם להמעט עצמו לפני קונו, אזי לב נשבר לא תבוה (תהלים נא יט), אשכח את דכא (ישעיה נז טו), והשכינה אש אוכלה, ולכן בלב דכא ששם שורה השכינה לא יעבור עליו מחשבה זרה, כי כל מחשבה הוא מן רפ"ח ניצוצין, ובא מלוכש בלבוש כעור, ובאש אוכלה נשרף הרע, ונתעלה הטוב ונתוסף בו הארה ודביקות עד כלות הנפש בעת עליית הניצוצין, והוא 'בהקריבכם' מלא וי"ד להמעט עצמו מאד עד שיהיה ממש תולע הקמן נבזה וחדל אישים, ואזי יתקרב על ידו כל הניצוצין ממות לחיים, 'מנחה חדשה ליהוה' מספר וי"ן פעם 'חיים' להחיות זי"ן מלכים דמיתו, 'בשבעתיכם' כיום הקדוש אחר ימי העומר.

(היכל הברכה' מרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא)

שולחן הטהור

לקט הלכות מספר 'שולחן הטהור' וזר זהב'
לרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא זי"ע

זמן ברכת ציצית. סימן יט.

א. גרסינן בירושלמי (ברכות פ"ט ה"ג), העושה סוכה לעצמו אומר בא"י אמ"ה אקב"ו לעשות סוכה, לאחרים לעשות סוכה לשם השם, ניכנס לישב מברך אקב"ו לישב בסוכה.

העושה לולב מברך אקב"ו לעשות לולב, לאחרים לעשות לולב לשם השם, כשהוא נוטלו מברך אקב"ו על נטילת לולב, ומברך בכל שעה שהוא נוטלו.

העושה מזוזה לעצמו אומר אקב"ו לעשות מזוזה, לאחרים לעשות מזוזה לשמו יתברך, כשהוא קובעה מברך לקבוע מזוזה.

העושה תפילין לעצמו מברך אקב"ו לעשות תפילין, לאחרים לעשות תפילין לשמו יתברך.

העושה ציצית לעצמו מברך בא"י אמ"ה אקב"ו לעשות ציצית, לאחרים בא"י אמ"ה אקב"ו לעשות ציצית לשמו יתברך, נתעטף מברך להתעטף.

וכל אלו הברכות אני השפל אני מברך שלא לעבור על דברי חבירי, והמברך לא הפסיד אף שאין צריך לברך המברך יתברך:

בתוס' מנחות דף מב ע"ב ד"ה ואילו, ובסוכה דף מו ע"א ד"ה העושה, כתבו דהש"ס בבלי חולק על הירושלמי, ואינו מברך ברכות אלו, ע"ש.

המאירי בסוכה דף מו ע"א הביא הירושלמי ה"ל וכתב וז"ל: ואין הלכה כדברים אלו, שהרי אמרו במסכת מנחות פרק תכלת (מב): כל מצוה שעשייתה גמר מצותה מברך על עשייתה כגון מילה. אבל מצוה שאין עשייתה גמר מצותה כגון תפילין, אינו מברך על עשייתה. ומעתה ציצית לדעת האומר חובת מנא היא הרי עשייתה גמר מצותה ומברך על העשייה, אבל לדעת האומר חובת גברא אין מברך על עשייתה.

הביאור הלכה סימן תרנו ד"ה אפילו, כתב על דברי הירושלמי בא"ד וז"ל: וע"כ נלענ"ד דהירושלמי אזיל לשיטתו דאיתא שם בברכות פ"ט הלכה ג' העושה סוכה לעצמו אומר וכו', הרי דסובר הירושלמי דעשיית המצות הוא מצוה בפ"ע מדמברך עליה, (ועיין במנחות דף מ"ב ע"ב בתוספות דהירושלמי חולק בזה על הגמרא שלנו), ואינו יכול לפטור עצמו במה שיקנה תפילין או סוכה מתבירו במעותיו.

בשר"ע ס"א כתב וז"ל: ציצית חובת גברא הוא ולא חובת מנא, שכל זמן שאינו לובש הטלית פטור מציצית, ולפיכך אינו מברך על עשיית הציצית, שאין מצוה אלא בלבישתו.

המג"א סק"א כתב: צ"ע מ"ש במזוזה דק"ל שצריך לברך כשקובעה דק"ל חובת הדר הוא דכל זמן שאינו דר בתוכה פטור ממזוזה. ולכן נ"ל דסתמא דמילתא במזוזה קובעה כשדר בתוכה לכן מברך על עשייתה, אבל טלית מסתמא קובע בו ציצית עד שלא לובשו לכן אינו מברך על עשייתה, ואה"נ אם היה לבוש ציצית ונפסקו לו והטיל בו ציצית אחרים מברך אקב"ו לעשות ציצית כמו במזוזה. מיהו ל"ל דמדי כשנפסק מחויב לפטור ולתקנו, משא"כ במזוזה לא הטרירו רבנן לעקור דירתו, ואפשר דה"ה במזוזה אם קבע בו מזוזה קודם שדר בתוכו כשנכנס לדור בתוכו מברך אקב"ו לדור בבית שיש בו מזוזה כ"ל.

בברכי יוסף האריך לזון בדברי המג"א ומתמיה שקשה לחדש ברכה שלא נזכרה בש"ס ובפוסקים, והקשה על הרב בני חיי בהלכות מזוזה שהביא דברי המג"א, ע"ש עוד וכתב וצריך להתיישב בדבר.

ומש"כ רבינו: ז'כל אלו הברכות אני השפל אני מברך שלא לעבור על דברי חבירי, והמברך לא הפסיד אף שאין צריך לברך המברך יתברך. כוונתו במה שכתב רבינו בסיומן ו' ז"ל סק"ד אות ח' וז"ל: ספק ברכות להקל מברך, ובכלל זה אם יש מחלוקת בין הפוסקים ואין שם הכרעה ברורה מברך. כל אלו הם הלכות גדולות ודברים ברורים והרובה לינהוג כך תבוא עליו ברכה. אבל אני השפל בעצמי מימי לא עברתי על דברי חבירי החולקין עלי בדבר הזה, חוץ מספק בין הפוסקים והדעת מכרעת כאחד מהם אני מברך בלי שום דבר וכן אני מורה לאחרים וכו' ע"ש.

מעשה אבות

שאו את ראש כל עדת בני ישראל (כו ב)

אחרי נישואיו של אאמו"ר רבי יצחק יהודה יחיאל מקאמרנא זי"ע שהיה בן שש עשרה ישב אצל חמיו הרה"ק רבי אברהם מרדכי זי"ע בעיר פינמשוב בהסתר שלושה שנים, כמעט שלא ראה אויר העולם, ועסק בתורה הקדושה בנגלה ובנסתר, בסיגופים גדולים. ולמד שם עם חבר אחד, והחבר הזה סיפר לי כמה רוח הקודש שבעצמו ראה ושמע ממנו, ואותות ומופתים שעשה בעיר פינמשוב. והכל היה בהסתר גדול. ולקח מהחבר הזה תקיעת כף שלא יגלה לשום אדם בעולם מה שראה ושמע ממנו.

ובעת שסיפר לי החבר הזה מקצת דמקצת מה שראה ושמע ממנו, בכה לפני מאוד ואמר מה עשיתי, שלא גליתי או בעירנו מדרכי אביכם, שהוא איש קדוש כזה, כי בוודאי לא עזבנו אותו לקבוע דירתו בכאן. וכמה רוח הקודש ואותות ומופתים שסיפר לי החבר הזה, כמעט שלא שמעתי כזאת, אלא דוקא אצל רבינו אלימלך זלה"ה ואצל רבינו אלקי בעש"ט זלה"ה.

ומעשה אחד ששמעתי ממנו אכתוב, פעם אחת בתוך לימודו בגמרא עם החבר הזה, אמר לו אאמו"ר זלה"ה להחבר הזה: זה התנא צורה שלו הוא כך, וצורה של התנא זה הוא כך. וכך אמר לו על כל תנא ותנא שהיה לומד בעת לימודו בגמרא עמו. וכן על כל אמוראים אמר לו איזה צורה שיש להם. וכששמע החבר הלו זה הענין, רצה לנסות אותו אם הוא אמת. אמר לו: אני איני מוכרח להאמין לך שאתה רואה ויודע הצורה של התנאים ואמוראים ממה שלמדת. השיב לו אאמו"ר זלה"ה: אם תרצה לידע אם האמת אתי, קח נייד וכתוב שם אנשים ונשים וטף מעיר פינמשוב הזה, כי אתה יודע שאני איני מכיר לשום בריה מעיר הזאת, וגם אם תרצה תוכל לכתוב אנשים וטף אף מעיר אחרת אם אתה מכיר משם איזה אנשים. מיד אמר החבר הזה יפה דברת, וכך עשה וכתב שמות אנשים ונשים וטף ושם אמם מעיר פינמשוב, אחר דרישה וחקירה היטב שלושה ימים רצופים. אחר כך בא החבר לפני כבוד אאמו"ר זלה"ה עם הכתב הזה של שמות אנשים דעיר הזה וגם שמות אנשים דעלמא, כל אלו שהיה מכיר אותם. והיו לערך שלושה מאות אנשים על הנייר. ואאמו"ר זלה"ה אמר לו על כל שם ושם מי הוא, אם איש גדול בתורה או עם הארץ, או ירא שמים לכד בלי תורה, או רשע גמור בעל עבירה, או בעל מלאכה, או הוא קמן היונק משדי אמו, או עשיר או עני. על כל שם ושם השיב לו כנכון וכן היה. והחבר הזה רצה לנסותו עוד יותר וכתב שמות אשר בדה מעצמו והשיב לו אלו שמות אינם נמצאים בעיירות האלו, ותיכף הודה לו על האמת.

וכשסיפר לי החבר הזה המעשה הנ"ל בכה גם כן בבכייה גדולה ואמר לי: איני רשאי לספר לכם עוד מה שראיתי בעיני עד שימחול לי אביכם, רבינו, התקיעת כף שנתתי לו, שלא אנגלה מדברים ומענינים שלו לשום אדם.

(הקדמה לוהר חי מרבינו רבי אליעזר צבי מקאמרנא)

הגאון רבי שמואל אהרן בן ר' צבי אלעזר רובין זצ"ל אבר"ק קראטשין כ"ז תמוז תרל"ז

תולדותיו

בשנת תקפ"ד נולד רבי שמואל אהרן לאביו הגאון ר' צבי אלעזר דומ"ץ בי דינא רבא דקראקא, בן הגאון ר' אהרן מעיר קורימא, מגזע היחס נו"נ להגאון רבי אהרן שמואל קאידנובר בעל 'ברכת הזבח', וכן להגאון רבי אלעזר רוקח בעל 'מעשה רוקח' והחכם צבי ועוד. בשנות נעוריו ינק רש"י מאביו ר' צבי אלעזר שהיה גדול בתורה ובירוש, כעדות בנו בהספד שנשא על אביו לפני מיטתו, ע"פ ציווי האב"ד דקראקא הגאון ר' שמעון סופר זצ"ל, וז"ל: מילדותו עד שנים אחר חתונתו למד תורה ביום ובלילה, אך אח"כ הוכרח לקבל עליו עול מו"מ, כדי לפרנס עצמו ובני ביתו, עכ"ז תמיד לבו היה על התורה, ואפילו כשאמו נסעה למעינות המרפא, ובתקופה הזאת היה נדרש להיות עוסק בחנות, נטל עמו את ספר תשובת מהרי"ט וחזר עליו עד שהיה בקי על בוריו, בסוף ימיו קיבל על עצמו משאת הציבור ונתקבל לדומ"ץ בק"ק קראקא, ב"יז באייר נפטר ר' צבי אלעזר ונטמן למחרתו ביום ל"ג בעומר בביה"ח הישן בקראקא לא הרחק מציונו של הרמ"א.

בריגל

בעירה בריגל שבגאלציע נשא את מרת חנה רחל בת הרה"ח ר' ישראל דוב לינדנברג, שם ישב רש"י על התורה והעבודה ושם נתקבצו אליו תלמידים חריפים ששתו בצמא את דבריו, והדריך אותם בדרכי התורה לאסוקי שמעתא אליבא דהילכתא, בין גדולי תלמידיו שהעמיד רש"י בישיבה הגדולה שהקים בבריגל היה הגאון ר' נתן נטע סג"ל לנדא אב"ד בארדיוב ואושפיצין ובעמח"ס שו"ת 'כנף רננה', אשר החליף עמו הרבה תשובות להלכה, וכה כותב עליו רש"י בפתיחה לאחת מתשובותיו: 'שמח ליבי ותעלוזנה כליותי בקראי נועם אמריך, אמרתי זה חלקי מכל עמלי, בראותי נטע שעשועים אשר נטעו אוהלי, תתפרזנה פארותיו, רבו גידוליו על העיקר, כן תוסף חכמה ובינה יפוצו מעינותיך חוצה, כשם הגדולים אשר בארץ'.

בשבתו בבריגל כשהיה רק כבן שיבסר כבר התכתב עם גדולי הדור עם הגאון ר' יוסף שאול נהטנון מלבוז בעל 'ישואל ומשיב' ואף הסכים עמו הלכה למעשה, ועם הגאון רבי חיים הלב שטאם מצאנז בעל 'ידברי חיים' וכתב אליו ג"כ תשובה כשהיה אך כבן כ"ח שנים, וג"כ הסכים עמו הלכה למעשה, ועל התשובה ששלח אל הדב"ח הגיע ג"כ אל הגאון ר' שלמה קלוגער שהפליא מאוד את דרך לימודו של רש"י, וכמו"כ התכתב עם הגאון ר' נתן לייב אשכנזי אב"ד דיקלא, והגאון ר' מרדכי

זאב איטנגא אב"ד לבוב, והרבה שאלות שעמדו אז על הפרק עברו תחת ידיו.

ומסופר שפעם אחת בשבתו בבריגל והישואל ומשיב' היה בדרכו לעיר וינה, והרכבת נעצרה ללילה אחת בעיר בריגל, רצה בעל 'ישואל ומשיב' להיפגש עם רש"י, ע"כ שלח אחד מהנערים שיודעי לרש"י שהוא הגיע הנה ומבקש הימנו שיבוא אליו לאכסנייתו, והשליח מסר שליחותו בלי להגיד שזהו 'ישואל ומשיב' רק שיהודי אחד מלבוז שלח לו שיגיע אליו, ורש"י שחס על זמנו השיב לשליח שיאמר לו שהמשלח יבא אליו, והישואל ומשיב' כששמע זאת קם ואמר ראוי הוא שאטריח את עצמי לכבודו של העוסק בתורה, ויצא מביתו, באותה שעה חשב רש"י מי הוא זה שהגיע לכאן ורוצה לפגוש אותי מסתמא הוא הגאון בעל 'ישואל ומשיב', מיד לבש איצטלתו ויצא לרחוב העיר, באמצע הדרך נפגשו שניהם, פנה אליו רש"י ואמר לו עכשיו מבין אני מאמר הזו"ל איניש באיניש פגע טורא בטורא לא פגע, שאנשים שמחזיקים עצמם בבחינת איניש בעונה ולא בבחינת טורא גאווה להם יכול לקרות דבר כזה להיפגש בדרך.

זאברוב

בשנת תרכ"ה נתקבל רש"י לרבה של זאברוב שבהונגריה, וכאן העיקו עליו מאוד טרדות הרבנות וכמו שכותב באחת מתשובותיו: 'הגיעני מגילה עפה אשר כוננו ידך, אמנם מה אעשה כי יסובבוני טרדות רבות יקיפוני מכל צד ביום ובלילה, ידידי טובים היו הימים הראשונים, אשר ישבתי בודד בביתי בחגוי העיון, וילדי רעיוני גדלו והצליחו וגם עשו פרי, ולא כן כעת הנני נמכרתי לעבד לעם ה', טרדותי רבו למעלה מראש, ואין איש אתי בעבודתי ועלי היו כולנה, וכבר התנצל עצמו הגאון בעל פנים מאירות בהקדמתו לחלק א', כי אין משנתו סדורה וברורה מרוב טרדות הקהילות, בפרטות בקהילות קטנות, אשר כל ענין קטון וגדול יבאו אצל רב העיר ואנן מה נעני אבתריה, אמנם לאשר אהבת התורה כאש בוערת בעצמותי, פניתי מכל עמלי לעיין בנועם אמריך'. אעפ"כ מצינו הרבה תשובות שהשיב לשואלו בענינים סבוכים בשאלת נשים חמורה ובשליחת גט באמצעות הדואר וכו' בבחינת זאת נחמתי בעניי כי מצוותיך לא שכחתי.

קראטשין

בשנת תרכ"ז נתקבל רש"י לאבד"ק קראטשין, והשם הזאת נשאר על רבינו בשם הגאון הגאב"ד דקראטשין, ומאז זרח שמו לאחד מגדולי הדור והרבה רבנים הריצו אליו שאלותיהם להלכה, ומלבד

הגאונים שזכרו למעלה התכתב ג"כ עם הגאונים ר' נפתלי חיים הורביץ ור' יהושע הורביץ מדיקוב ור' בנימין זאב מזימגראד ועוד. והוא ניהל את עניני העיר על צד היותר טוב והיה אהוב ונחמד על כל יושבי העיר, ולפני הסתלקותו באו אליו משלחת מנכבדי העיר רישא לעטרו בכתר הרבנות לעיר ואם בישראל, אך מן השמים רצו אחרת ונפטר לפני שעבר לכהן שם.

רש"י היה מגדולי תלמידיו וחסידיו של בעל הדברי חיים מצאנז, ונסע אליו הרבה לינוק ממנו בין בדרכי התורה ובין בדרכי העבודה, ובעל הדברי חיים הפליא בכל זמן שבו אליו רבינו את עומק סברתו ורוחב בינתו, ולא פלא שבעל הדב"ח ביקשו שיבוא לסדר את ספרו המפורסם 'שו"ת דברי חיים', וכך ריכו את התשובות וסידרם כדי שיכלו לעלות על מזבח הדפוס, ולאות הוקרה וההערכה שילמו לו בני בעל הדב"ח הוצאת הדפוס על ספרו בית אהרן על שמות גיטין.

חיבוריו

'בית אהרן' על הלכות גיטין, 'אם למקרא' על קרי וכתוב בתנ"ך, 'לחמא עניא והיליא דפסחא' על הגש"פ, 'שם עולם' ב"כ שו"ת על ד' חלקי שו"ע, 'עניי שמואל' על אגדות הש"ס, 'ראשי בשמים' כללי הש"ס, 'בגד אהרן' ילקוט עניני אגדה, 'זרע ישי' על פסיקתא דרב כהנא, 'חומש הגבורים' דרשות על התורה, 'אהבה ויראה' על ספר היראים, 'שמחה ויו"ט' על הלכות יו"ט ומסכת ביצה, 'בית אהרן' דרשות.

הסתלקותו

כששעה רבינו בעירת המרפא קארלסבאד נחלש מאוד וביום כ"ז תמוז תרל"ז החזיר רש"י את נשמתו לבוראה כשהוא אך בן ג"ן שנים, וע"פ צוואתו השתדלו והביאו אותו לקבורה סמוך לקבורת אבותיו בביה"ח הישן בקראקא, ונטמן לקול בוכים כשהספידו המרא דאתרא הגאון ר' שמעון סופר אב"ד קראקא.

השאיר אחריו: בנו הגדול ר' מנחם מנדל. בנו השני ר' יעקב. בנו השלישי ר' יו"ט ליפמאן.

בנותיו: שפרה אשת ר' ישראל ווגשל מפרסטיק. רבקה אשת ר' שלום רינמאן מנאראל. אסתר אשת הרה"צ ר' יצחק פלאם מגזע היחס בא"ב להמגיד ר' שלמה לוצקער ונו"נ להשר שלום מבעלזא, חותן כ"ק אדמו"ר רבי חיים יעקב מקאמרנא זי"ע, אביו של רבינו כ"ק אדמו"ר רבי שלום מקאמרנא זי"ע, אביו של כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א.